

หนังสือสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ แนวทางสนับสนุนทุน ปี 2555 สร้างชุมชนและท้องถิ่นให้น่าอยู่”

หลักการและเหตุผล

ชุมชน/ท้องถิ่นเป็นฐานหลักของสังคม แนวคิดการพัฒนาในระดับชุมชนและท้องถิ่นให้เข้มแข็ง น่าอยู่ ปลอดภัย มีพัฒนาการพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน ทั้งด้านสังคม การศึกษา สุขภาพ วัฒนธรรม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม จะส่งผลให้ประชาชนในชุมชนมีสุขภาวะที่ดี และหากทุกชุมชน/ท้องถิ่นมุ่งมั่นดำเนินการอย่าง กว้างขวาง ประเทศไทยก็จะพัฒนาอย่างมีทิศทางเป็นประเทศที่น่าอยู่ที่สุด

ชุมชนจะเข้มแข็ง น่าอยู่ และพึ่งตนเองได้ ต้องอาศัยความรับผิดชอบ การเรียนรู้ ร่วมคิดร่วมทำ ตลอดจนอาศัยความร่วมมือและข้อมูลทางวิชาการจากหน่วยงานในท้องถิ่นไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานภาครัฐหรือ เอกชน เพื่อปรับเปลี่ยนวิธีคิด ปรับพฤติกรรมการผลิตและการบริโภคโดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง รักษาสิ่งแวดล้อม เน้นการพึ่งตนเอง เป็นสังคมเอื้ออาทร พึ่งพาอาศัยกันได้ และไม่ทอดทิ้งกัน

จากการสนับสนุนโครงการร่วมสร้างชุมชนและท้องถิ่นให้น่าอยู่ ตั้งแต่ปี 2553 เป็นต้นมา ส่งผลให้เกิด แนวคิดในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่นให้น่าอยู่ ดังต่อไปนี้ □

1. การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน การพัฒนาผู้นำและส่งเสริมการรวมกลุ่มของชุมชน โดยใช้ กระบวนการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนให้น่าอยู่
2. การส่งเสริมและปรับใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นพัฒนาต่อยอดให้เกิดนวัตกรรมที่เหมาะสม เพื่อนำมา ปรับใช้กับวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. มุ่งเน้น “การปรับทัศนคติ” และ “เสริมพลังชุมชน” พร้อมทั้งเปิดโอกาสในการเรียนรู้และการเข้าถึง องค์ความรู้ของชุมชน

สสส. ตระหนักถึงความสำคัญข้างต้น จึงขอเชิญชวนชุมชน และท้องถิ่นเสนอโครงการเพื่อร่วม สร้างสรรค์ชุมชนและท้องถิ่นให้น่าอยู่ที่สุด

วัตถุประสงค์

เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาไปสู่ชุมชนและท้องถิ่นที่น่าอยู่โดยชุมชนผ่านกระบวนการมีส่วนร่วม อย่างเป็นระบบ ที่ครอบคลุมทั้ง 4 มิติ กาย ใจ สังคม และ ปัญญา หรือในมิติใดมิติหนึ่ง □

คุณสมบัติของผู้เสนอโครงการ

1. ระดับหมู่บ้าน มีผู้ร่วมรับผิดชอบโครงการอย่างน้อย 3-5 คน ประกอบด้วยผู้ใหญ่บ้านหรือ ประธานชุมชน สมาชิก อบต. เจ้าหน้าที่สาธารณสุข หรือตัวแทนกลุ่มต่าง ๆ ในชุมชนที่มีอยู่ เดิม เช่น กลุ่มออมทรัพย์ ชมรมผู้สูงอายุ หรือกลุ่มอื่น ๆ เป็นองค์ประกอบหลักในการดำเนิน โครงการ
2. คณะผู้รับผิดชอบโครงการต้องมีภูมิลำเนาอยู่ในตำบลนั้นๆ และมีศักยภาพที่จะบริหารจัดการ โครงการให้สำเร็จได้ และมีโครงสร้างการบริหารจัดการโครงการที่ชัดเจน
3. ชุมชนที่เข้าร่วมโครงการ ต้องมีคุณสมบัติหรือองค์ประกอบดังนี้ □
 - 1) เป็นชุมชนที่มีความสนใจและมุ่งมั่นที่จะพัฒนาชุมชนและท้องถิ่นของตนเองให้น่าอยู่

ชุมชน ที่เข้มแข็งและมีแกนนำกลุ่มต่างๆ ในหมู่บ้าน โดยมีการ
ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญในการขับเคลื่อนงานในชุมชน ได้แก่

กร : มีแกนนำชุมชน หรือกลุ่ม/องค์กรหลักในการรับผิดชอบและ

ขับเคลื่อนงาน

- **กัลยาณมิตร** : มีการสร้างสัมพันธ์ภาพ ภาคีเครือข่ายในการร่วมสนับสนุนและขับเคลื่อนงาน
 - **กองทุน** : มีการระดมทรัพยากรเพื่อเป็นกองทุนของชุมชนเพื่อใช้ในการขับเคลื่อนงาน
 - **การจัดการ** : มีระบบการจัดการ มีการแบ่งหน้าที่/โครงการสร้างการทำงานที่ชัดเจน
 - **การเรียนรู้** : ส่งเสริมการเรียนรู้ของชุมชน
 - **การสื่อสารเผยแพร่ประชาสัมพันธ์** : มีการสื่อสารข้อมูลโครงการเป็นระยะ เพื่อสร้างความตื่นตัวของชุมชน ตลอดจนสื่อสารข้อมูลที่เป็นประโยชน์แก่ชุมชน
 - **กระบวนการพัฒนา** : มีกระบวนการพัฒนาเสริมศักยภาพสำหรับคนในชุมชน
 - **กฎกติกา/กฎระเบียบชุมชน** : ควรมีการกำหนดกฎกติกา ระเบียบชุมชนเพื่อเป็นแนวทางข้อปฏิบัติร่วมกันของชุมชน
- 3) เป็นชุมชนที่มีการประชุมหมู่บ้านอย่างสม่ำเสมอ อย่างน้อยเดือนละครั้ง และมีการสำรวจข้อมูลพื้นฐานชุมชนเพื่อการจัดทำแผนชุมชน
- 4) แสดงให้เห็นทุนเดิมของชุมชน เช่น การทำประชาคมในชุมชน การรวมกลุ่มในชุมชน กองทุนหมู่บ้าน สวัสดิการชุมชน เป็นต้น
4. คณะผู้รับผิดชอบโครงการที่เคยได้รับทุนจาก สสส. หรือแหล่งทุนอื่นๆ จะต้องแจ้งให้ สสส. ทราบและเสนอโครงการฯ ที่ยกระดับคุณภาพ หรือต่อยอดจากโครงการเดิม หรือมีส่วนเพิ่มเติมที่ทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ
5. สสส. สงวนสิทธิไม่พิจารณาโครงการในกรณีที่ ผู้เสนอโครงการไม่มีคุณสมบัติตามระบุข้างต้น และ เป็นผู้ที่มีประวัติการรับทุน สสส. ที่ไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขในสัญญา รวมถึงผู้ที่อยู่ระหว่างการรับทุนเพื่อดำเนินโครงการกับ สสส.

ลักษณะโครงการที่สนับสนุน

1. โครงการที่เสนอต้องแสดงข้อมูลเชิงประจักษ์เกี่ยวกับปัญหา และทุนเดิมที่ชุมชนมีอยู่ (ทุนทางสังคม ทุนวัฒนธรรม ทุนทรัพยากรธรรมชาติ หรือทุนภูมิปัญญา) มีการวางแผนและการดำเนินการเพื่อการแก้ไขปัญหาตรงกับความต้องการของชุมชนได้อย่างแท้จริงและแสดงความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาและมีกิจกรรมสร้างสรรค์ เป็นโครงการที่เน้นกระบวนการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนในทุกกระบวนการตั้งแต่ ร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมสำรวจและวิเคราะห์ข้อมูล ร่วมดำเนินงาน และร่วมติดตามประเมินผล เพื่อให้ชุมชนและท้องถิ่นอยู่
2. เป็นโครงการที่มีการวางแผนการทำงานที่ชัดเจนและมีแนวโน้มในการดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่อง
3. ผู้ได้รับประโยชน์จากโครงการต้องเป็นคน ในชุมชน ไม่เฉพาะเจาะจงสมาชิกกลุ่ม ชมรม หรือหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่ง

5. สอดคล้องกับหลักเกณฑ์และแนวทางการสนับสนุนทุนของ สสส.

ขั้นตอนการพิจารณาโครงการและสนับสนุนโครงการ

1. ผู้สนใจเสนอโครงการตามแบบฟอร์ม “ข้อเสนอแนวคิดโครงการ” โดยขอให้แสดงรายละเอียดให้ชัดเจน และกิจกรรมต้องเชื่อมโยงกับการสร้างเสริมสุขภาพ โดยมุ่งที่จะทำให้เกิดผลลัพธ์ตามเป้าหมายที่กำหนด
2. สสส. พิจารณาคัดเลือกข้อเสนอแนวคิดโครงการที่เข้าข่ายการสนับสนุนตามแนวทางที่กำหนด
3. สสส. จะสนับสนุนให้ผู้รับผิดชอบโครงการที่มีวนการคัดเลือกในขั้นต้นเข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ และศึกษาดูงานชุมชนตัวอย่างแต่ละภูมิภาค
4. ผู้รับผิดชอบโครงการนำประสบการณ์ที่ได้ไปพัฒนาข้อเสนอโครงการร่วมสร้างชุมชนและท้องถิ่นให้หน้าอยู่ให้ชัดเจนและสมบูรณ์ โดย สสส. สนับสนุนทุนโครงการละไม่เกิน 200,000 บาท
5. คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิของ สสส. พิจารณาสับสนุนทุนโครงการตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด และขอสงวนสิทธิ์การใช้ดุลยพินิจหากโครงการที่เสนอไม่ตรงตามเกณฑ์

ทุนสนับสนุน

- สสส. สนับสนุนทุนโครงการที่มีวนการพิจารณาให้กับชุมชนท้องถิ่น 1 โครงการ โครงการละไม่เกิน 200,000 บาท ระยะเวลา 1 ปี
- โครงการจะได้รับการสนับสนุนต่อเนื่องในปีที่ 2 เมื่อคณะกรรมการฯ ได้ประเมินผลสำเร็จของโครงการในปีที่ 1 และประเมินความเป็นไปได้ในการทำโครงการปีที่ 2 แล้ว

ระยะเวลาดำเนินการ

กิจกรรม	ระยะเวลา
สสส. เปิดรับโครงการ	ตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม 2555 – 31 พฤษภาคม 2555
สสส. จัดประชุมปฏิบัติการศึกษาดูงาน และพัฒนาโครงการ	ตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน 2555 – 15 กรกฎาคม 2555
สสส. พิจารณานุมัติโครงการ	ภายในเดือนสิงหาคม 2555
ช่วงเวลาเริ่มต้นโครงการ	ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2555 เป็นต้นไป

ติดต่อขอรายละเอียดเพิ่มเติม ที่

สำนักสร้างสรรค์โอกาสและนวัตกรรม (คุณพินทุสร / คุณฉัฐติพร / คุณปรียาดารัตน์ / คุณกิติพัฒน์ / คุณตรีทิพย์นิภา / คุณอลิศรา)

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

โทร. 02-2980500 ต่อ 1112 – 1113 , 1115 – 1116 , 1118 - 1119

และสามารถดูรายละเอียดและ Download ข้อมูลจาก www.thaihealth.or.th

ชื่อโครงการ

ชื่อชุมชนที่เสนอโครงการ

ชื่อ-นามสกุลผู้ใหญ่บ้านประธานชุมชน.....

เลขที่ประจำตัวประชาชน 13 หลัก

ที่อยู่

รหัสไปรษณีย์..... โทรศัพท์ / โทรศัพท์เคลื่อนที่ โทรสาร

ชื่อ-นามสกุลผู้รับผิดชอบโครงการ.....ตำแหน่ง

เลขที่ประจำตัวประชาชน 13 หลัก

ที่อยู่

รหัสไปรษณีย์..... โทรศัพท์ที่ติดต่อได้สะดวก

Email:

รายชื่อผู้ร่วมรับผิดชอบโครงการ (อย่างน้อย 3-5 คน)

1. ชื่อ-นามสกุล.....ตำแหน่ง.....

เลขที่ประจำตัวประชาชน 13 หลัก

ที่อยู่

รหัสไปรษณีย์..... โทรศัพท์ที่ติดต่อได้สะดวก

Email:บทบาทหน้าที่/ความรับผิดชอบในโครงการนี้

2. ชื่อ-นามสกุล.....ตำแหน่ง.....

เลขที่ประจำตัวประชาชน 13 หลัก

ที่อยู่

รหัสไปรษณีย์..... โทรศัพท์ที่ติดต่อได้สะดวก

Email:บทบาทหน้าที่/ความรับผิดชอบในโครงการนี้

3. ชื่อ-นามสกุล.....ตำแหน่ง.....

เลขที่ประจำตัวประชาชน 13 หลัก

ที่อยู่

รหัสไปรษณีย์..... โทรศัพท์ที่ติดต่อได้สะดวก

Email:บทบาทหน้าที่/ความรับผิดชอบในโครงการนี้

Your complimentary
use period has ended.
Thank you for using
PDF Complete.

[Click Here to upgrade to
Unlimited Pages and Expanded Features](#)

.....ตำแหน่ง.....
□□ □□□□□ □□ □

รหัสไปรษณีย์ โทรศัพท์ที่ติดต่อได้สะดวก โทรสาร

Email:บทบาทหน้าที่/ความรับผิดชอบในโครงการนี้□.....

5. ชื่อ-นามสกุล.....ตำแหน่ง.....

เลขที่ประจำตัวประชาชน 13 หลัก □ □□□□ □□□□□ □□ □

ที่อยู่

รหัสไปรษณีย์ โทรศัพท์ที่ติดต่อได้สะดวก โทรสาร

Email:บทบาทหน้าที่/ความรับผิดชอบในโครงการนี้□.....

งบประมาณโครงการที่เสนอ งบประมาณรวม บาท

จำนวนงบประมาณที่ต้องการสนับสนุนจาก สสส. บาท

งบประมาณสมทบจากองค์กรที่เสนอโครงการ/องค์กรชุมชน/ชุมชน บาท

แหล่งทุนอื่นๆ บาท

ระยะเวลาดำเนินงาน 1 ปี

วันเริ่มต้นกำหนดเสร็จ

ไว้ให้เพียงพอต่อการพิจารณา เพื่อคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจะ

ใช้เป็นข้อมูลสำคัญในการพิจารณาอนุมัติการสนับสนุนโครงการ

ความกระฉ่างชัดของเอกสาร ที่อ่านแล้วเข้าใจถึงจุดมุ่งหมาย วิธีการดำเนินการ ลักษณะการทำงาน

ร่วมกับกับคนหลากหลาย การใช้จ่ายและทรัพยากรที่มีในชุมชนมาทำให้กิจกรรมบรรลุเป้าหมาย คนที่

ร่วมคิดร่วมทำแต่ละคนมีบทบาทอย่างไร ฯลฯ มีผลต่อการพิจารณาอนุมัติโครงการ

1. ท่านได้ศึกษาแนวคิดชุมชนน่าอยู่ (ภาคผนวก 1) และสนใจจะนำแนวคิดดังกล่าวไปปฏิบัติในชุมชน
ของท่านหรือไม่ อย่างไร

- สนใจ เพราะ.....
- ไม่สนใจ เพราะ.....

2. ท่านมีความพร้อมในการศึกษาดูงานนอกพื้นที่ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวทางในการพัฒนาชุมชนของ
ท่านหรือไม่ (การเข้าร่วมประชุมปฏิบัติการแต่ละครั้งต้องมีผู้เข้าร่วมอย่างน้อย 4 คน ซึ่งประกอบด้วยผู้ใหญ่บ้าน
หรือประธานชุมชน สมาชิก อบต. เจ้าหน้าที่สาธารณสุข แกนนำกลุ่มต่าง ๆ หรือผู้ที่มีศักยภาพในการดำเนิน
โครงการ)

- มีความพร้อม
- ไม่มีความพร้อม

3. ข้อมูลพื้นฐานชุมชน

3.1 โปรดวิเคราะห์และอธิบายทุนเดิมที่มีอยู่ในชุมชน เช่น แผนชุมชน สภาผู้นำ ประชาชนชาวบ้าน
ความรู้ วัฒนธรรม ภาคีเครือข่าย ทรัพยากรสิ่งแวดล้อม กองทุนชุมชน แกนนำ ฐานข้อมูลชุมชน ฯลฯ พร้อมทั้ง
เล่าประสบการณ์ในการทำกิจกรรมด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน และอธิบายผลการ
ดำเนินกิจกรรมให้ชัดเจน เช่น การสำรวจข้อมูลชุมชน ทำประชาคมหมู่บ้าน การรวมกลุ่มดำเนินกิจกรรม
ต่างๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Your complimentary
use period has ended.
Thank you for using
PDF Complete.

[Click Here to upgrade to
Unlimited Pages and Expanded Features](#)

3.2 ระบุรายชื่อแกนนำในชุมชน อย่างน้อย 5 คน พร้อมประสบการณ์ในการทำงาน ตลอดจน
บทบาทหน้าที่ในโครงการ

Your complimentary use period has ended. Thank you for using PDF Complete.

Click Here to upgrade to Unlimited Pages and Expanded Features

รแก้ไข หรือพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย
ผลสำคัญที่ต้องการดำเนินโครงการ

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

4.2 ประเด็นที่ต้องการพัฒนาเพื่อให้ชุมชนและท้องถิ่นของท่านน่าอยู่

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

4.3 แนวทางในการดำเนินโครงการ หรือกลวิธีดำเนินงาน เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

งาน ระบุวัตถุประสงค์ของโครงการให้ชัดเจนและกำหนดตัวชี้วัด
 แสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงเป็นรูปธรรมวัดผลได้ ตัวชี้วัด
 ในแต่ละเป้าหมายก็ได้ ตามความเหมาะสม

วัตถุประสงค์/เป้าหมาย	ตัวชี้วัด
1.....	1.1 1.2 1.3
2.....	2.1 2.2 2.3
3.....	3.1 3.2 3.3

6. กลุ่มเป้าหมายที่ คาดว่าจะได้รับผลประโยชน์และพื้นที่ดำเนินงาน ระบุกลุ่มเป้าหมายว่าเป็นใครบ้าง
 จำนวนเท่าไร มีวิธีการคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายอย่างไร หากมีกลุ่มเป้าหมายหลายกลุ่มควรระบุกลุ่มเป้าหมาย
 หลักและเป้าหมายรองด้วย และพื้นที่ที่จะดำเนินงาน (โดยระบุชื่อหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

วัตถุประสงค์	กลุ่มเป้าหมาย /พื้นที่ ดำเนินการ	ตัวชี้วัดที่สอดคล้อง กับวัตถุประสงค์และ เป้าหมาย	กิจกรรม จะทำอะไร วิธีการอย่างไร	ระยะเวลา ดำเนินงาน	ประมาณการค่าใช้จ่ายที่ เสนอ สสส.	ภาคีร่วม สนับสนุน

Your complimentary
use period has ended.
Thank you for using
PDF Complete.

[Click Here to upgrade to
Unlimited Pages and Expanded Features](#)

งต่อเห็องยั้งยึน และการขยายผล แสดงข้อมูลให้ชัดเจนว่าจะ
งถินได้อย่างไร เมื่อโครงการ ที่สสส. สนับสนุนจบลง และใครจะ
ชุมชนจะทำเองต่อ หรือใช้แหล่งทุนใดในชุมชน ตลอดจนจะมี
วิธีการขยายผลจากการดำเนินโครงการนี้อย่างไร และชุมชน หรือผู้อื่นจะใช้ประโยชน์จากผลของโครงการ

อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ในช่อง เพื่อยืนยันขอรับการสนับสนุนโครงการ)

- ความรับผิดชอบในฐานะคู่สัญญากับ สสส. และจะปฏิบัติตามเงื่อนไขที่สำคัญ ดังนี้
- คู่สัญญาที่รับทุนควรเป็นนิติบุคคล กรณีเป็น ชมรม กลุ่ม เครือข่าย จะต้องจัดตั้งคณะบุคคลเพื่อรับทุน
 - ผู้ได้รับทุน/ผู้รับผิดชอบโครงการ จะต้องไม่เคยมีประวัติที่ไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขในสัญญาฉบับของ สสส. หรือมีพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อ สสส. หรือ บุคคลอื่น
 - ผู้ได้รับทุนยืนยันว่าได้เป็นผู้ผลิตสุราหรือยาสูบ หรือเคยได้รับทุนอุดหนุนเพื่อดำเนินกิจกรรมใดๆ จากบริษัทผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าเครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์หรือยาสูบในหนึ่งปีที่ผ่านมา
 - หากมีผู้ร่วมสนับสนุนโครงการจากแหล่งทุนอื่น ผู้ได้รับทุนจาก สสส. จะไม่รับทุนอุดหนุนจากผู้ผลิต จำหน่าย หรือนำเข้าสินค้าหรือบริการที่มีลักษณะต้องห้าม ดังนี้ (1) มีข้อมูลอันพอเชื่อได้ว่าสินค้านั้นก่อให้เกิดผลเสียต่อสุขภาพ และ/หรือ (2) มีการโฆษณาให้เชื่อถือหรือแสดงภาพลักษณ์ด้านสุขภาพของสินค้านั้นเกินกว่าสรรพคุณจริง
 - ผู้ได้รับทุนจะต้องประกาศหรือระบุเป็นลายลักษณ์อักษร ว่า “ได้รับการสนับสนุนจาก สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)” พร้อมแสดงตราสัญลักษณ์ของ สสส. ในบริเวณจัดกิจกรรม สำนักงาน วัสดุและเอกสารเผยแพร่ของโครงการ
 - จัดพื้นที่บริเวณภายในอาคารสำนักงานขององค์กรเป็นเขตปลอดบุหรี่อย่างถาวร รวมทั้งจัดพื้นที่จัดกิจกรรมเป็นเขตปลอดบุหรี่และสุรา โดยมีการติดป้ายอย่างชัดเจน
 - ส่งแผนปฏิบัติงานที่ระบุระยะเวลาดำเนินกิจกรรมล่วงหน้าอย่างน้อย 4 สัปดาห์ เพื่อให้ สสส. พิจารณาเข้าร่วมกิจกรรม และเชิญผู้แทน สสส. / เจ้าหน้าที่ติดตามโครงการ สสส. เข้าร่วมในกิจกรรมที่ได้รับการสนับสนุนทุกครั้ง
 - ใช้เงินในกิจกรรมที่ได้รับการสนับสนุนเท่านั้น โดยแสดงหลักฐานการใช้จ่ายครบถ้วน และเตรียมหลักฐานให้พร้อมสำหรับการตรวจสอบได้ตลอดเวลา และจัดส่งคืนเงินที่เหลือหลังจากเสร็จสิ้นโครงการให้ สสส. ภายใน 4 สัปดาห์
 - ขออนุมัติจาก สสส. เมื่อโครงการมีการเปลี่ยนแปลงใดๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเปลี่ยนแปลงวิธีการ และงบประมาณ
 - ส่งผลงานและรายงานความก้าวหน้าตามที่ สสส. กำหนดในสัญญา และส่งเอกสารต่อไปนี้ภายใน 4 สัปดาห์หลังจากจัดกิจกรรมเสร็จสิ้นลงเรียบร้อยแล้ว หรือภายในระยะเวลาที่กำหนดในสัญญา
 - (1) สรุปผลโครงการตามแบบที่กำหนด พร้อมรายงานการดำเนินงานฉบับสมบูรณ์ (พร้อมรายงานที่เป็นไฟล์ในดีวีดีหรือ CD)
 - (2) รายงานการเงินทั้งรับและจ่าย แสดงให้เห็นว่าเงินถูกใช้ไปอย่างไร โดยหัวหน้าองค์กร/หน่วยงานต้องลงนามรับรอง พร้อมทั้งต้องจัดเตรียมหลักฐานการใช้จ่ายสำหรับการตรวจสอบ กรณีโครงการที่ได้รับการสนับสนุนมีมูลค่าตั้งแต่ 500,000 บาทขึ้นไป รายงานการเงินต้องได้รับการรับรองจากผู้สอบบัญชีรับอนุญาต
 - ผู้ได้รับทุนจะต้องดำเนินการตามเงื่อนไขต่างๆ ที่ระบุไว้ในสัญญาที่จะจัดทำขึ้น และให้ความร่วมมือกับ สสส. เมื่อ สสส. แจ้งให้ทราบ
 - สสส. มีสิทธิที่จะบอกเลิกสัญญาให้ทุนได้ หากผู้ได้รับทุน/ผู้รับผิดชอบโครงการ ไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขของ สสส. หรือมีประวัติที่เอื้อก่อให้เกิดความเสียหายต่อผู้อื่น
 - ผลงานที่ส่งมอบต่อ สสส. ทั้งหมดเป็นกรรมสิทธิ์ตามกฎหมายโดยชอบของ สสส.

คำรับรอง ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อมูลที่อยู่ในแบบเสนอโครงการนี้เป็นจริง และข้าพเจ้าได้ศึกษาและ ตกลงว่าจะปฏิบัติตามเงื่อนไขทุกประการของ สสส. หากโครงการนี้ได้รับการสนับสนุนทุนจาก สสส. และตรวจพบว่า ข้อมูลที่อยู่ในแบบเสนอโครงการนี้เป็นเท็จ สสส. สงวนสิทธิ์ที่จะระงับการสนับสนุนโครงการของท่าน/หน่วยงานของท่านทุกโครงการ ทั้งนี้ขอยืนยันว่าข้าพเจ้า ไม่ได้ขอทุนซ้ำซ้อนจากแหล่งทุนอื่นๆ ขอจากแหล่งทุนอื่นด้วย

ชื่อหัวหน้าองค์กร (พิมพ์-หรือเขียนบรรจง) ตำแหน่ง

ลายมือชื่อ วันที่

ชื่อผู้รับผิดชอบโครงการ (พิมพ์-หรือเขียนบรรจง) ตำแหน่ง

ลายมือชื่อ วันที่

พยาน (พิมพ์-หรือเขียนบรรจง) ตำแหน่ง

ลายมือชื่อ วันที่

และหาก สสส. ตรวจพบว่าข้อมูลที่อยู่ในแบบเสนอโครงการนี้เป็นเท็จ สสส. สงวนสิทธิ์ที่จะระงับการสนับสนุนโครงการของท่าน/หน่วยงานของท่านทุกโครงการ

ไปที่ [นี้](#) กรุณากรอกข้อมูล กรอกไม่ครบถ้วนจะทำให้การพิจารณาล่าช้าออกไป
เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาโครงการของท่าน กรุณาตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ในการส่งเอกสารโดยทำ
เครื่องหมาย 4 หน้าหัวข้อเอกสารที่ท่านจัดส่งมา พร้อมกับแนบใบนำส่งนี้มาด้วย

(1) เอกสารข้อเสนอแนวคิดโครงการ 4 ชุด พร้อมแผ่นดิสก์ 1 แผ่น (ถ้ามี)

(2) เอกสารประกอบการพิจารณาโครงการ 4 ชุด

- ๓ ข้อมูลพื้นฐานชุมชน
- ๓ ประวัติผลงาน ของผู้เสนอโครงการ หรือผู้รับผิดชอบโครงการโดยย่อ
- ๓ โครงสร้างทีมงานในการบริหารจัดการโครงการ
- ๓ ผลงานหรือกิจกรรมด้านสร้างเสริมสุขภาพในช่วง 2-3 ปีที่ผ่านมา โดยสังเขป
- ๓ แผนที่องค์กรของท่าน
- ๓ อื่น ๆ (ที่เป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาโครงการ)

.....
.....

.....ท่านสามารถตัดส่วนล่างนี้เพื่อใช้ในการจำหน่ายของ

<p>กรุณาส่ง</p>	<p>เลขานุการกรมการฯ (ร่วมสร้างชุมชนน่าอยู่) สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) 979/116-120 อาคารเอส. เอ็ม .ทาวเวอร์ ชั้น 34 ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400</p> <p style="text-align: right;">(เสนอโครงการ)</p>
-----------------	---

ชุมชนหายอยู่ : กรณีศึกษาบ้านหนองกลางดง
ต.ศิลาลอย กิ่งอำเภอสามร้อยยอด จ.ประจวบคีรีขันธ์

“หนองกลางดง เป็นชุมชนที่โดดเด่นและอยู่ในความสนใจของหน่วยงานขับเคลื่อนสังคมทั้งภาครัฐและภาคประชาสังคมอยู่ในปัจจุบันจนถูกหยิบยกขึ้นมาเป็นชุมชนต้นแบบ ชุมชนเข้มแข็ง ชุมชนนำร่องอยู่ตลอดเวลา”

บ้านหนองกลางดงเริ่มเป็นชุมชนย่อยๆ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2498 โดยมีผู้คนที่อพยพมาจาก อ.บ้านโป่ง จ.ราชบุรี ประมาณ 10 ครอบครัว ซึ่งปัจจุบันมีการขยายจำนวนครอบครัวกว่า 265 ครอบครัว โดยมี นายโชคชัย ลิ้มประดิษฐ์ เป็นผู้ใหญ่บ้านรวมเวลากว่า 14 ปี (เป็นผู้ใหญ่บ้านตั้งแต่วันที่ 17 มกราคม 2539)

จากเดิมที่ชุมชนกำลังประสบภาวะล้มละลายทางเศรษฐกิจ มีหนี้สินรวมสูงถึง 18 ล้านบาท และ 80% ของที่ดินทำกินถูกจำนองในธนาคาร รวมถึงภาวะความล้มเหลวทางสังคม จากการพนันและยาเสพติด มาวันนี้เงินในกระเป๋าของคนในหมู่บ้านกลับเพิ่มขึ้น และ 75% ของที่ดินในหมู่บ้านกลับถึงมือเกษตรกร พร้อมกับคุณภาพของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ในทิศทางที่ดีขึ้นจากการเข้ารับตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านหนองกลางดงของ “นายโชคชัย ลิ้มประดิษฐ์” โดยหนองกลางดงมีกิจกรรมและเรื่องราวที่น่าสนใจหลายอย่าง แต่ที่โดดเด่นก็คือ เรื่องแผนชุมชนและบทบาทของผู้ใหญ่โชคชัย

“ผู้ใหญ่โชคชัย” เผยเคล็ดลับความสำเร็จไว้ว่า วิธีการบริหารจัดการชุมชนอย่างได้ผลคือ การดึงคนในชุมชนเข้ามา รวมกันแก้ไขปัญหาของตัวเอง แต่การดึงคนในชุมชนเข้าร่วมจัดการกับปัญหาไม่ใช่เชิงง่ายอย่างที่คิด แรกเริ่มผู้ใหญ่โชคชัย ใช้การจัดเวทีระดมความเห็นของคนในหมู่บ้านเพื่อตั้งคนเหล่านั้นมาร่วมในการแก้ไขปัญหาแต่ไม่ประสบผลสำเร็จ เพราะคนส่วนใหญ่ไม่กล้าแสดงความคิดเห็นและยังไม่เกิดความตระหนักถึงความเป็นเจ้าของปัญหาที่ต้องลุกขึ้นมาแก้ไขด้วยตนเอง

ผู้ใหญ่โชคชัย จึงได้หันไปจัดทำระบบฐานข้อมูลในชุมชน โดยเริ่มจากการออกแบบสำรวจและลงไปเก็บข้อมูลเชิงลึกจากคนในพื้นที่ ทำให้พบข้อมูลที่ตกใจ คือ ปัญหาหนี้สิน โดยเฉพาะในกลุ่มคนที่มีที่ดินจำนวนมาก ยิ่งประสบปัญหาหนี้สินจำนวนมาก เพราะนำโฉนดไปจำนองธนาคารเพื่อตั้งเงินอนาคตมาใช้ จากการสำรวจในปี 2540 พบว่า ที่ดินกว่า 80% ในหมู่บ้านหนองกลางดง ถูกจำนองในธนาคาร เพื่อนำไปซื้อโทรศัพท์มือถือ รถกระบะ หรือสร้างบ้านราคาแพง และส่วนหนึ่งของผลพวงจากการถูกเอาเปรียบของโครงสร้างการผลิตทางการเกษตร ที่พ่อค้าคนกลางและเจ้าของธุรกิจส่งออกทางการเกษตร รายใหญ่เป็นผู้ได้ประโยชน์ ฐานข้อมูลที่ได้จากการลงไปเก็บแบบสำรวจ ถือเป็นกระจุกสะท้อนถึงสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในหมู่บ้านได้อย่างดี และทำให้คนในชุมชนเริ่มตระหนักถึงปัญหาร่วมกัน จากนั้นจึงนำข้อมูลที่ได้ไปจัดระบบ พร้อมกับเชิญชวนชาวบ้านร่วมกันสังเคราะห์ข้อมูลเพื่อจัดลำดับความสำคัญก่อนหลังของการแก้ปัญหาและความต้องการในชุมชน ผู้ใหญ่โชคชัย เล่าว่า “สิ่งแรกที่คนในชุมชนต้องการมากที่สุดคือ การแก้ปัญหานี้สิน ที่มียอดรวมในหมู่บ้านสูงถึง 18 ล้านบาท จึงหาแนวทางแก้ปัญหาร่วมกันด้วยการลดรายจ่ายเพิ่มรายได้ เช่นการผลิตปุ๋ยชีวภาพแทนการใช้ปุ๋ยเคมี การเพิ่มมูลค่าผลผลิตจากเดิมในพื้นที่ปลูกสับปะรด 631 ไร่ แต่ผลผลิตเป็นลูกเล็กขายไม่ได้ราคา จึงของบองค์การบริหารส่วนตำบลสร้างโรงกวนสับปะรด จนเพิ่มมูลค่าได้ 1 - 2 ล้านบาทต่อปี รวมถึงการจัดทำร้านค้าชุมชน บัณฑิตนิคม ซึ่งมีการทำสัจจะร่วมกันในหมู่บ้านว่าจะไม่ซื้อของจากข้างนอก และการจัดตั้งกองทุนชุมชน ทุ้มในดอกเบี๊ยตัก”

สำหรับกลไกการดึงคนในชุมชนเข้ามาบทบาทได้ทำผ่าน “สภาผู้นำ” ซึ่งเกิดจากแนวคิดที่ว่า “ไม่มีใครเก่งทั้งหมัด แต่ควรเอาคนเก่งในแต่ละเรื่องมารวมกัน และสร้างเป็นทีมบริหาร” ซึ่งวิธีการได้มาคือ ให้ชาวบ้านเป็นผู้คัดสรรคนดี คนเก่ง คนมีความสามารถ จนได้ตัวแทนจำนวน 59 คน เลือกมาจากกลุ่มกิจกรรมต่าง ๆ กลุ่มละ 4 คน ทั้งหมด 14 กลุ่ม เมื่อรวมกับ อบต. ผู้สูงอายุ พระและผู้ใหญ่บ้าน ก็จะครบ 59 คน โดยมีวาระ 2 ปี

การพัฒนา(แผนชุมชน)ให้กับคนในหมู่บ้าน เมื่อได้รับฉันทามติของคนใน
ยังองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อจัดสรรงบประมาณสนับสนุน และเสียง
ท้องถิ่นต้องรับฟัง เพราะถือเป็นความอยู่รอดในการลงสมัครครั้งถัดไป
คนในหมู่บ้านนั่นเอง และสิ่งที่ได้รับจากการร่วมลงแรง คือผลสัมฤทธิ์ทาง
การเงิน และความเข้มแข็งของชุมชน

มาวันนี้ที่ดินบ้านหนองกลางดง 72% กลับถึงมือเกษตรกรอีกครั้ง คนในชุมชนมีรายรับเพิ่มขึ้นจาก 16.6 ล้านบาท ใน
ปี 2543 เป็น 35.2 ล้านบาท ในปี 2550 และมีหนี้สินลดลง จาก 13.8 ล้านบาท ในปี 2543 เหลือเพียง 7.8 ล้านบาท ในปี
2550

อย่างไรก็ตาม สิ่งที่ยากยิ่งกว่า คือ การรักษาความสำเร็จนั้นให้คงอยู่ ผู้ใหญ่โชคชัย มักย้ำเสมอว่า "การส่ง
ไม้ต่อให้คนรุ่นหลังได้เข้ามาบริหารจัดการ จะทำให้ความเข้มแข็งของหมู่บ้าน หนองกลางดงคงอยู่ต่อไป"

“บ้านโป่งศรีนคร” ชุมชนเข้มแข็ง สุขที่ยั่งยืนด้วยเศรษฐกิจพอเพียง

ในอดีตบ้านโป่งศรีนคร หมู่ที่ 11 ต.โรงช้าง อ.ปาแดด จ.เชียงราย เป็นชุมชนที่เข้มแข็งและดำเนินวิถีชีวิตแบบพอเพียง พึ่งพาอาศัยกันและกัน ชาวบ้านจึงมีคุณภาพชีวิตที่ดี หลังเกิดการเปลี่ยนแปลงผู้นำชุมชนช่วง 15 ปีที่ผ่านมา ชาวบ้านโป่งศรีนครกลับต้องประสบปัญหาด้านสุขภาพปัญหาด้านการดำเนินชีวิต และปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมจนส่งผลเสียต่อสุขภาพ ความเป็นอยู่ และวิถีชีวิตของประชาชนในด้านต่างๆ เพราะผู้นำชุมชนขาดการส่งเสริมและสนับสนุนให้ชาวบ้านยึดถือการดำเนินวิถีชีวิตเหมือนในอดีต

ปัญหาดังกล่าวทำให้ กำนัน มานพ ชัยบัวคำ กำนันตำบลโรงช้าง จึงคิดที่จะทำให้ชาวบ้านกลับมามีคุณภาพชีวิตและสุขภาวะชุมชนที่ดีเหมือนในอดีต โดยการส่งเสริมให้ชาวบ้านเข้ามากำหนดและมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาของชุมชน ซึ่ง จะประสบความสำเร็จได้นั้นต้องมีผู้นำและ **แกนนำชุมชนที่เข้มแข็ง** ในการผลักดัน ขณะเดียวกันการดำเนินงานโครงการส่งเสริมชุมชนเรียนรู้ร่วมกันสร้างเสริมสุขภาวะชุมชนให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น ได้ช่วยให้ชุมชนมีทิศทางในการพัฒนาชัดเจนขึ้น

กำนันมานพ เล่าว่า วิธีดำเนินงาน คือ การให้แกนนำชุมชนปฏิบัติเป็นแบบอย่างให้ชาวบ้านได้เห็นก่อน ซึ่งหลังจากที่ชาวบ้านได้เห็นก็จะนำกลับไปทำที่บ้านด้วยตัวเองจนสามารถขยายเป็นกลุ่มเครือข่ายอื่นๆ ตามมาอีกมากมาย เช่น ธนาคารคัดแยกขยะของหมู่บ้าน กลุ่มทำปุ๋ยหมัก ปุ๋ยชีวภาพ กลุ่มจักสาน กลุ่มถักยอ (ตักจับสัตว์น้ำ) บ้านนารักปลูกผักปลอดสารครอบครัวตัวอย่าง (ดูได้นอนได้) กลุ่มเครือข่ายงดเหล้า เป็นต้น

บ้านโป่งศรีนคร ถือได้ว่ามีความโดดเด่นในด้าน **การส่งเสริมการมีส่วนร่วมภาคประชาชน** อย่างยิ่ง จนได้รับการยกย่องให้เป็นหมู่บ้านประชาธิปไตยตัวอย่าง อันเป็นผลมาจากการดำเนินงานที่ส่งเสริมให้คนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมจนเกิดเป็นชุมชนที่เข้มแข็ง ผ่านประชาคมด้วยการให้ผู้สูงอายุและเด็กอายุตั้งแต่ 20-90 ปี ในชุมชนมาร่วมคุยกันเพื่อหาข้อตกลงร่วมกัน และมีกรรมการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทที่เกิดขึ้นในชุมชน โดยเฉพาะในช่วงเกิดวิกฤตทางการเมืองนั้นบ้านโป่งศรีนครไม่มีการแบ่งสี ไม่แบ่งแยกทางการเมือง กำนันมานพ ได้พูดคุยทำความเข้าใจกับชาวบ้านด้วยเหตุและผลว่าหมู่บ้านแห่งนี้จะอยู่เป็นกลางไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด อีกทั้งได้รณรงค์ให้ชาวบ้านเคารพธงชาติทุกเช้าเย็น ด้วยการเปิดเพลงชาติผ่านเสียงตามสาย เพื่อแสดงความรวมกันที่หัวใจเดียวกัน และแสดงความจงรักภักดีต่อชาติ

ผลพวงที่ได้จากการดำเนินงานอย่างมีส่วนร่วมในชุมชนนั้นเกิดเป็นมาตรการสังคมที่คนในชุมชนใช้เป็นกติกาการอยู่ร่วมกัน เช่น ชุมชนปลอดเหล้าในงานศพและงานบุญประเพณี มาตรการใช้ใบตองห่อข้าวเหนียวในงานบุญประเพณีต่างๆ การทำบัญชีครัวเรือนทุกหลังคาปราสาทครอบโรงในงานศพ การเลิกใช้การจตุรูปไหว้ศพ ซึ่งเป็นค่านิยมของคนในชุมชนไม่ใช้รากเง้าวัดนธรรมประเพณีที่แท้จริง

นอกจากการส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนนั้น การดูแลปากท้องของชุมชนก็เป็นยุทธศาสตร์ในการพัฒนาบ้านโป่งศรีนครเช่นกัน ชาวบ้าน 90% ทำนาปลูกข้าวรับประทานเอง มีพืชผักสวนครัวทั้งหมู่บ้าน มีบ่อเลี้ยงปลาเลี้ยงไก่ มีอาชีพเสริมในหลายหลังคาเรือน อีกทั้งยังมีธนาคารชุมชนคอยสนับสนุนเป็นทุน ไม่ต้องยึดกับเศรษฐกิจระดับชาติที่แปรปรวนแปรจากนโยบายรัฐ ด้วยการออมเงินวันละ 1 บาท เพื่อใช้เป็นเงินช่วยเหลือชาวชุมชน เช่น คลอดบุตร ได้รับเงินช่วยเหลือรายละ 500 บาท หากนอนโรงพยาบาลจะได้คืนละ 100 บาท ในขณะที่เสียชีวิตจะได้เงินช่วยเหลือ 10 เท่าจากเงินออมทั้งหมดของสมาชิกคนนั้น กำนันมานพ เผยว่า ปัจจุบันกองทุนสวัสดิการชุมชนมีเงินออมรวมกว่า 4 แสนบาท

ด้วยการ **มีกลไกการบริหารจัดการชุมชน** และโครงสร้างคณะกรรมการหมู่บ้านที่ให้ความสำคัญกับการ **ประชุมสภาผู้นำชุมชน** ในทุกเดือนจะจัดเวทีประชุมขึ้นเพื่อใช้เป็นเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน มีการให้ข้อมูลข่าวสารความรู้ที่จำเป็นในการพัฒนาชุมชน การรายงานชี้แจงความคืบหน้า การขับเคลื่อนโครงการพัฒนาในหมู่บ้าน มีแนวทางข้อเสนอแนะในการ

Your complimentary
use period has ended.
Thank you for using
PDF Complete.

[Click Here to upgrade to
Unlimited Pages and Expanded Features](#)

านมาเข้าร่วมประชุม ทั้งนี้จะมีการเช็ครายชื่อซึ่งหากครบถ้วนไหนขาด
างช่วยเหลือด้านกองทุนสวัสดิการชุมชนต่อไป

ภายใต้ผู้นำชุมชนเข้มแข็ง ทำให้วันนี้บ้านโป่งศรีนครเป็นชุมชนที่

ทั้งนี้ทางเทศบาลเมืองจึงได้ส่งการช่วยเหลือของชุมชนที่มีรูปแบบด้านเศรษฐกิจพอเพียง นับเป็นตัวอย่างกระบวนการคิดการ
จัดการในชุมชนที่เรียกได้ว่าเป็นต้นแบบที่ นำนำมาประยุกต์ใช้ ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาหมู่บ้าน
อย่างยั่งยืนต่อไป เพื่อการอยู่รอดโดยไม่ต้องพึ่งพาใคร

"ถ้าเอาความรู้อะไรมาให้ก็เท่านั้นแต่หลักคิด ภูมิปัญญาต่างหากที่จะทำให้ยั่งยืน ผมจะทำให้คนในชุมชนเห็นเป็นตัวอย่าง
ดีแต่เข้ามาเดินออกกำลังกาย เดินถนนทุกซอกซอย ก็จะรู้ว่าชาวบ้านต้องการอะไร" กำนันมานพกล่าวทิ้งท้าย

ตลาดเทศบาลเมืองปัตตานีเป็นชุมชนเมืองที่สร้างความเข้มแข็ง ผ่านกระบวนการมีส่วนร่วม
ของคนในชุมชนทุกชั้นตอน"

ชุมชนตลาดเทศบาลเมืองปัตตานี 1 เป็นชุมชนขนาด 140 ครัวเรือน อยู่ในเขตเทศบาลเมืองปัตตานี เป็นพื้นที่ใจกลางเมืองปัตตานี ที่ส่วนใหญ่เป็นชุมชนตลาด มีผู้คนรวมตัวกันเพื่อประกอบอาชีพค้าขายมีพ่อค้าแม่ค้า ถึงประมาณ 500 คน ประกอบกับเป็นที่ยอมรับของคนมีความหลากหลายของพหุวัฒนธรรม ศาสนา และวิถีการดำรงชีวิต ด้วยสภาพความเป็นสังคมเมืองต่างคนต่างอยู่ จึงขาดการดูแลเอาใจใส่ ความเอื้ออาทร และความไม่ไว้วางใจระหว่างผู้คน ตลอดจนสภาพตลาดขาดการดูแลรักษา และไม่ถูกหลักสุขาภิบาล เกิดอัตรากายหลายครั้งและทั้งตกอยู่ท่ามกลางสถานการณ์ความรุนแรง มีเหตุการณ์ไม่สงบในพื้นที่ก่อให้เกิดความเสียหายทั้งชีวิตและทรัพย์สิน

จากสถานการณ์ข้างต้น ได้เกิดการก่อตัวกลุ่มผู้ก่อการดี เป็น “แกนนำชุมชนตลาดเทศบาลเมืองปัตตานี 1” นำโดย **นางสาวเกษมณี ชัยรัตน์มโนกร** และสมาชิกในชุมชนที่ร่วมจัดกลไกและแบ่งบทบาท พร้อมทั้งจะทำงานเพื่อชุมชน ด้วยแนวคิดบ้านเราเองเรือนของเรา ชุมชนของเรา ที่จะทำให้สังคมมีคุณภาพชีวิตที่ดีมีสุขภาพแข็งแรง ทั้งด้านกาย จิตใจ สังคมและปัญญาที่มีความเอื้ออาทรต่อกัน และร่วมกันผลักดันชุมชนให้อยู่กันอย่างมีความสุขของสมาชิกอย่างเท่าเทียมและเคารพในความแตกต่างทางศาสนา จุดเน้นให้มีกระบวนการสำรวจข้อมูลสุขภาพ และสอบถามความร่วมมือของชุมชน พบว่า ชุมชนให้ความสนใจที่จะร่วมกันจัดการปัญหาของชุมชนตนเองอย่างมีส่วนร่วมเพื่อความยั่งยืน

การรวมตัวแกนนำ “**ชมรมตลาดเทศบาลเมืองปัตตานี 1**” และเกิดกลุ่มระดมอัตรากายของชุมชน เป็นกลไกหนึ่งในการขับเคลื่อน ผลักดันการดำเนินงานที่มีส่วนร่วมของชุมชน และให้ความสำคัญกับการจัดทำฐานข้อมูลชุมชนด้วย “**กระบวนการมีส่วนร่วมในทุกชั้นตอน**” ตั้งแต่ร่วมกันสำรวจข้อมูล จัดทำฐานข้อมูลชุมชน การคืนข้อมูลให้แก่ชุมชน และ รวบรวมข้อมูลวิเคราะห์ สังเคราะห์และรับรู้ข้อมูลร่วมกัน ทั้งนี้มีการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงลึก ทั้งด้านสภาวะสุขภาพของคนในชุมชน ความสามัคคี การอยู่ร่วมกันอย่างสันติ รวมถึงเรื่องปากท้องความเป็นอยู่

ปัญหาที่สำคัญๆ ที่ชุมชนตลาดเทศบาลเมืองปัตตานี 1 ต้องการเร่งแก้ไข ได้แก่ ปัญหาสิ่งแวดล้อม เรื่องขยะและกลิ่นเหม็น การจัดระเบียบตลาด การจราจร โดยเฉพาะอย่างยิ่งความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน อัตรากาย และการก่อเหตุร้ายจากสถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ จึงมีการดำเนินกิจกรรมร่วมกันอย่างต่อเนื่องเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว พร้อมกับผลักดันจนเกิด **มาตรการทางสังคมอย่างมีส่วนร่วม** เป็นกติกากิจการระเบียบและความเรียบร้อยของตลาด กติกากิจการระเบียบชุมชน และสุขอนามัยสิ่งแวดล้อมการคัดแยกขยะ เพื่อให้เกิดความปลอดภัย ลดปัญหาอัตรากายและภัยจากเหตุร้ายจากสถานการณ์ความไม่สงบ และ **จัดตั้งกองทุน** เพื่อร่วมกันระดมทุนให้ทุกบ้านมีเครื่องดับเพลิงในการระงับเหตุที่จะเกิดขึ้นในเบื้องต้น และมีเครื่องดับเพลิงส่วนกลางเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกันในเวลาเกิดเหตุ

กระบวนการของชุมชนที่ร่วมสร้างชุมชนให้น่าอยู่ที่มีผลสู่ความสำเร็จมีผลพวงมาจาก “**การใช้ข้อมูลชุมชน**” เพื่อวิเคราะห์จัดลำดับความสำคัญของปัญหาพร้อมทั้งนำผลที่ได้นั้นมาจัดทำ “**แผนชุมชน**” แต่ปัจจัยของความสำเร็จที่สำคัญที่ทำให้ชุมชนน่าอยู่อีกปัจจัยหนึ่งคือ “**การมีส่วนร่วมของคนในชุมชน**” ทุกชั้นตอน

บ้านทรงระ มีการบริหารจัดการกลุ่มสมาชิกชุมชนภาพมีโครงการสร้างคณะทำงานแต่ละคุ้มเป็นกลไกในการขับเคลื่อนงาน
ชุมชนให้มีความเข้มแข็งอย่างแท้จริง

บ้านทรงระ หมู่ที่ 8 ต.ท่าตุ้ม อ.ปรางค์กู่ จ.ศรีสะเกษ เป็นชุมชนขนาดเล็ก มีจำนวนครัวเรือนทั้งหมด 84 ครัวเรือน มี
ประชากร 335 คน เป็นชาย 141 คน และหญิง 194 คน มีลักษณะภูมิประเทศเป็นพื้นที่ราบลุ่มมีลำห้วยไหลผ่าน แต่ยังไม่
เพียงพอสำหรับการทำเกษตรในฤดูแล้ง ชาวบ้านส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ทำนา ปลูกผักสวนครัว เลี้ยงโค และ
กระบือ

ด้วยความคิดของ**ผู้ใหญ่จ่าบุญ** หนาคณหวที่อยากจะปรับเปลี่ยนวิถีความเป็นอยู่ของชาวบ้านบ้านทรงระให้ก้าวเข้าสู่
โดยครอบคลุม 4 ปัจจัย คือ ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ผักสวนครัว และลดขยะ โดยการ**พัฒนาระบบบริหารจัดการและกลไก
ในการขับเคลื่อนชุมชน** โดยแบ่งการบริหารงานเป็นคุ้ม มีคณะทำงานชัดเจน และมีสภาผู้นำชุมชนที่กำหนดนโยบายในการ
พัฒนาหมู่บ้าน มีระบบการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมชุมชน ทั้งการจัดบริเวณบ้านให้สะอาด จัดตั้งธนาคารขยะ และรณรงค์
การใช้สารธรรมชาติ โดยหนึ่งในรูปธรรมที่ชัดเจน คือ ลดการปลูกผักแบบใช้สารเคมีที่ปฏิบัติกันมาจนเคยชินมาเป็นการปลูก
ผักปลอดสารพิษ และขยายไปยังครัวเรือนต่างๆ ที่สนใจ จนวันนี้เรียกได้ว่าเป็นหมู่บ้านผักปลอดสารพิษที่นับถือ

ผู้ใหญ่จ่าบุญ กล่าวว่า การปลูกผักแบบใช้สารเคมีทำให้ชุมชนสิ้นเปลืองค่าสารเคมีมากเกินไป นำมาซึ่งหนี้สิน และ
เสี่ยงต่อการเกิดโรคมะเร็งต่างๆ จึงหันกลับมาคิดว่าจะทำอย่างไรให้ชุมชนห่างไกลจากสารเคมีโดยเริ่มจากการปลูกผักสวนครัว
ในแต่ละบ้านให้ปลอดสารพิษ เมื่อปลูกมากขึ้นจึงมีการนำมาขายเพื่อสร้างรายได้เล็กๆ น้อยๆ ในครัวเรือน ด้วยการนำ
ผลผลิตใส่รถ **"จักรยานพุ่มพวง"** ไปจำหน่าย ในหมู่บ้านใกล้เคียงรัศมี 10 กิโลเมตร และตลาดเช้าในตัวอำเภอปรางค์กู่
กิจกรรมนี้นับว่าประสบความสำเร็จมาก ช่วยให้สมาชิกมีรายได้วันละ 200 ถึง 500 บาท

ปัจจุบันหมู่บ้านของทรงระเป็น**ต้นแบบในการบริหารจัดการชุมชน** จนสามารถยกระดับกิจกรรมในชุมชนให้เป็น
ศูนย์เรียนรู้ชุมชน เป็นสถานที่อบรมลูกค้ำของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ สาขาปรางค์กู่ ภายใต้โครงการฟื้นฟูและ
พัฒนาอาชีพเกษตรกรที่เป็นหนึ่งนอกระบบ หลักสูตร วิถีชีวิตการเรียนรู้ 7 ฐาน ดังนี้ฐานที่ 1.ครอบครัวต้นแบบเศรษฐกิจ
พอเพียง 2.การบริหารจัดการองค์การการเงินและสวัสดิการชุมชน 3.การผลิตข้าวกล้องงอก 4.การเพาะถั่วงอกคอนโดและเพาะ
เห็ดขอนมะม่วง 5.การเลี้ยงหมูหลุม และการผลิตหมักมูลสุกร 6.การเลี้ยงและเพาะขยายพันธุ์กบ 7.แนวคิดเกษตรทฤษฎีใหม่"

ผลมาจากการที่**ชุมชนหมู่บ้านทรงระร่วมแรงร่วมใจ** มีความคิดสร้างสรรค์ มีความสมัครสมานสามัคคี ใช้ชีวิต
อย่างพอเพียง ส่งเสริมให้ชุมชนได้ใช้พลังของชุมชนในการแก้ไขปัญหาของชุมชน อย่างแท้จริง เป็นการเติมเต็มจุด
ที่ชุมชนขาดให้สามารถขับเคลื่อนชุมชนได้ด้วยตนเอง และแก้ไขปัญหาได้อย่างถูกต้องตรงจุด และมีพลังได้การ
ขับเคลื่อนอย่างแท้จริง จนกลายเป็นชุมชนและท้องถิ่นที่ก้าว

เดตตัวชีวิตของชุมชนท้องถิ่นน่าอยู่

(การกำหนดตัวชี้วัดต้องสอดคล้องกับโครงการที่ชุมชนจะดำเนินการ
วัตถุประสงค์/เป้าหมายแต่ละข้ออาจจะมีตัวชี้วัดเพียงตัวชี้วัดเดียว หรือหลายตัวก็ได้ขึ้นกับโครงการนั้นๆ)

1. พฤติกรรมทางสุขภาพ (ออกกำลังกายสม่ำเสมอ การบริโภคผักผลไม้เพิ่มขึ้น ลดการสูบบุหรี่/ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ลดภาวะอ้วน ลดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ฯลฯ)
2. สุขภาวะทางจิต/ปัญญา (การลดภาวะการณ้ตึงเครียด อัตราการฆ่าตัวตายลดลง การส่งเสริมความรักสามัคคีในชุมชน การส่งเสริมประชาธิปไตย การสร้างเสริมความสัมพันธ์ในชุมชน ฯลฯ)
3. ชุมชนสร้างสรรค์สิ่งแวดล้อม (การใช้พลังงานทางเลือกเพิ่มขึ้น เกิดการมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรมีการจัดการขยะในชุมชนอย่างเป็นระบบ ฯลฯ)
4. ชุมชนปลอดภัย สร้างและส่งเสริมความตระหนักและเฝ้าระวังความเสี่ยงจากอุบัติเหตุและอุบัติภัยต่างๆ (ทางเดินเท้าปลอดภัย ถนนปลอดภัย ปลอดภัยอาชญากรรม ปลอดภัยความรุนแรง ฯลฯ)
5. ชุมชนมั่นคงทางอาหาร และมีคุณค่าต่อสุขภาพ (การปลูกผักปลอดสารไว้บริโภค การส่งเสริมอาหารปลอดภัย การทำเกษตรที่ปลอดภัย ฯลฯ)
6. ชุมชนสร้างสรรค์และอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณีอันดีงาม และความเอื้ออาทร (รวมกลุ่มช่วยเหลือสร้างอาสาสมัครดูแลชุมชน ผู้ด้อยโอกาส ผู้สูงอายุ ฯลฯ)
7. ชุมชนสร้างสรรค์แหล่งเรียนรู้สำหรับคนทุกวัย(ห้องสมุด พิพิธภัณฑ์ ศิลปะ กีฬา ตลาดชุมชน ฯลฯ)
8. มาตรการทางสังคมหรือข้อตกลงร่วมของชุมชน (มาตรการในการจัดการขยะของชุมชน มาตรการงดเหล้าและอบายมุขในงานประเพณีของชุมชน ฯ เกิดกลุ่มแกนนำในการขับเคลื่อนงานชุมชน ฯลฯ)